

การใช้ถึงเทียนไขผสมน้ำมันตะไคร้หอม
ขับไล่ยุง *Mansonia* ในพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาส
(Field Study of Candle Containing Citronella Oil as Repellent
Against *Mansonia* in Swamp Forest at Narathiwat Province)

กอบกาญจน์ กาญจนภาส วท.ม.

DAP&E* Kobkan Kanjanopas M.Sc, DAP&E*

สุรพงศ์ ชุมพล ป.ผู้เทศงานอาวุโส**

Surapong Chumpol Cert.. in CDC**

*กองโรคเฝ้าระวัง กรมควบคุมโรคติดต่อ

*Division of Filariasis, Development
of Communicable Disease Control

** สำนักงานโครงการงานควบคุมปราบปราม

** The Royal Development Project

โรคติดต่อและการสาธารณสุข จังหวัดนราธิวาส Phikulthong Narathiwat

บทคัดย่อ

การประยุกต์พาราฟินกับน้ำมันตะไคร้หอมที่ซื้อสำเร็จรูปจากร้านค้าโดยไม่ทราบความเข้มข้น ทำเป็นถึงเทียนไขผสมน้ำมันตะไคร้หอมนำมาจุดติดไฟขับไล่ยุง *Mansonia* ในพื้นที่พรุหมู่ 8 ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส พบว่า ความหนาแน่นยุงต่ำที่สุดที่กัดเหยื่อนั่งห่างจากถึงเทียนไขผสมน้ำมันตะไคร้หอม อยู่ที่ระยะทาง 0.5 เมตร (เฉลี่ย 24.89-48.00 ตัว / คน-ชั่วโมง, รองลงมา 1 เมตร (เฉลี่ย 42.78-106.00 ตัว/คน-ชั่วโมง) และ 2 เมตร (เฉลี่ย 44.44-99.78 ตัว/คน-ชั่วโมง) ตามลำดับ แต่การทดสอบทางสถิติ ปรากฏความหนาแน่นยุงจากทุกระยะทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P=0.169096$) นอกจากนี้ ความหนาแน่นยุงของทุกระยะทางอยู่ในระดับใกล้เคียงกับรายงานการสำรวจกึ่งวิทยาที่ผ่านมาทั้ง 7 ปี ของกองโรคเฝ้าระวังด้วย จึงสามารถกล่าวได้ว่า ถึงเทียนไขผสมน้ำมันตะไคร้หอมของการศึกษานี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการขับไล่ยุง *Mansonia* ในพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาส ได้โดยคาดว่า อาจมีปัจจัยเกี่ยวข้องหลายประการ และผู้วิจัยมีข้อเสนอว่า ถึงเทียนไขผสมน้ำมันตะไคร้หอม น่าจะยังคงเป็นเทคโนโลยีที่ควรมีการศึกษาต่อไป เพื่อช่วยประชากรที่อยู่อาศัยในบริเวณพรุปลอดภัยจากการเป็นโรคเฝ้าระวัง